

B&W VOORSTEL

Kenmerk:

2022-049682

Datum b&w-vergadering:

1 november 2022

Onderwerp:

Aanpak energiearmoede

Te nemen besluit:

1- De SPUK-gelden¹ voor energiearmoede te besteden aan de inzet van energiecoaches, energiebesparende maatregelen vergezeld van een brede communicatiecampagne.

Team/ behandelend ambtenaar:

TBS/ n.post@overbetuwe.nl

Status advies:

Uitgesteld openbaar tot na definitieve gunning

Portefeuillehouder:

Wethouder René Post

Doorgeleiding naar de raad:

Nee

Betrokkenen bij advies extern:

n.v.t

Betrokkenen bij advies intern:

Marc Boscha Strategisch beleidsadviseur, Team Strategie & Ondersteuning Sociaal
Monique Boessenkool, inkoopadviseur, Team Strategie, Personele & Juridische Zaken.
Monica Jansen, financieel adviseur, team financiën.
Ysbrand Blanken, Medewerker beleidsuitvoering duurzaamheid Team beleid Fysiek, duurzaamheid.

TIC:

Nee

Bijlagen voor B&W:

Collegevoorstel aanpak energiearmoede 2022-049682

Bijlagen voor raad:

N.v.t

¹ Specifieke uitkering voor energiearmoede

Te nemen besluit

1. De SPUK-gelden¹ voor energiearmoede te besteden aan de inzet van energiecoaches, energiebesparende maatregelen vergezeld van een brede communicatiecampagne.

Inleiding

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne is er sprake van een energiecrisis, met hoge energieprijzen, die ervoor kan zorgen dat inwoners in armoede raken. De overheid biedt voor huishoudens met een laag inkomen ondersteuning in de vorm van de energietoeslag en aan de gemeente de toegekende SPUK-gelden. Deze laatste zijn bedoeld voor duurzamere oplossingen voor huishoudens (huurders en eigenaar-bewoners) met een laag besteedbaar inkomen, in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van hun huur-/koopwoning.

Beoogd resultaat

Een groot deel van de inwoners gaat zuiniger om met energie en krijgt hierdoor een lagere energierekening.

Argumenten en onderbouwing

- 1.1. We komen zo goed mogelijk tegemoet aan de wensen van inwoners over besteding van de SPUK-gelden.

Op 13 september 2022 heeft er een snelkookpansessie plaatsgevonden. Tijdens deze snelkookpansessie zijn er veel ideeën, oplossingen en koppelkansen opgehaald. Daaruit zijn twee belangrijke acties naar voren gekomen die snel te realiseren zijn:

Energiecoaches inzetten bij huishoudens met een woning met een laag energielabel en een inkomen tot 150% van het sociaal minimum. Deze coaches verstrekken adviezen aan inwoners en voeren energiebesparende maatregelen uit. We zetten een communicatiecampagne op voor alle inwoners om hen te voorzien van energiebespaartips.

- 1.2. We ondersteunen de gedragsverandering van onze inwoners.

Door de inzet van energiecoaches zorgen we ervoor dat inwoners bewuster met energie omgaan. Energiecoaches geven slimme tips om beter met energie om te gaan. Op die manier hoeven inwoners vrijwel geen comfort in te leveren en kunnen ze een lagere energierekening tegemoet zien. Door de intensieve benadering van de coaches heeft deze inzet ook op de langere termijn effect.

- 1.3. We ondersteunen fysieke duurzaamheidsmaatregelen voor langere tijd en voor een grotere groep inwoners.

Met de inzet van energiecoaches benaderen we een grote groep huishoudens met een woning met een lagere energetische kwaliteit en een inkomen tot 150% van het sociaal minimum. De energiecoaches geven energiebesparende adviezen en nemen ook energiebesparende maatregelen van licht bouwkundige aard. Denk hierbij aan het aanbrengen van radiatorfolie, plaatsen van een waterbesparende douchekop, tochtstrips en radiatorventilatoren. Deze energiebesparende maatregelen zijn voor langere tijd en hebben een positief effect op de energierekening van de inwoners.

- 1.4. Met een brede communicatiecampagne richten we ons op alle inwoners van Overbetuwe.

Door een brede communicatiecampagne richten we ons niet alleen op inwoners met een laag inkomen. Met een brede communicatiecampagne zijn we ook in staat om inwoners met een hoger inkomen door advisering van energiegebruik te ondersteunen. Laagdrempelige bespaartips kunnen al een groot effect hebben op het energiegebruik van inwoners. De energierekening van inwoners zal hiermee minder hoog zijn.

Kanttelingen en onderbouwing

- 1.1. We komen niet tegemoet aan alle ideeën van de snelkookpansessie.

Er is nog een aantal andere elementen naar voren gekomen in de sessie zoals een witgoedregeling. Een dergelijke regeling levert ook een bijdrage aan een lagere energierekening en een duurzamer leven. Deze regeling is minder snel uit te voeren en heeft een kleiner bereik van huishoudens. Met de inzet van de energiecoaches en communicatiecampagne wordt er in korte tijd voor een groot deel invulling gegeven aan de wensen uit de snelkookpansessie.

- 1.2. Niet alle inwoners kunnen we met de inzet van energiecoaches ondersteunen in de gedragsverandering.

De beschikbare middelen zijn ruim, maar onvoldoende om alle inwoners op dezelfde intensieve manier te ondersteunen in het bewuster omgaan van energie. We richten ons daarom eerst op huishoudens (huurders en eigenaar-bewoners) met een inkomen tot 150% van het sociaal minimum, in combinatie met de lagere energetische kwaliteit² van hun huur-/koopwoning. Om zoveel mogelijk inwoners te bereiken en te ondersteunen in het bewuster omgaan met energie maken we gebruik van de brede communicatiecampagne.

- 1.3.1. Niet alle huizen zijn te voorzien van energiebesparende maatregelen van licht bouwkundige aard.

De financiële middelen zijn onvoldoende om alle woningen met een laag energielabel met maatregelen te ondersteunen. Daarom richten we ons op de woningen met het grootste effect.

- 1.3.2. De licht bouwkundige maatregelen gaan er niet voor zorgen dat het energielabel van een woning omhoog gaat.

Hier zijn grotere bouwkundige aanpassingen voor nodig. Denk aan spouwmuurisolatie, vervangen van ramen en kozijnen, zonnepanelen. De SPUK-gelden zijn daarnaast bedoeld voor interventies die binnen een jaar plaats kunnen vinden. Met de licht bouwkundige maatregelen is het mogelijk direct te handelen met voor langere tijd een positief effect op de energierekening van de inwoners.

Financiën

Vanuit het rijk is € 820.000 beschikbaar gesteld voor het ondersteunen van inwoners met een laag inkomen die wonen in een huis met een minder gunstig energielabel. Hiervan is € 50.000 begroot voor de kosten van een projectleider en € 40.000 voor de kosten van een brede communicatiecampagne. De resterende € 730.000 wordt besteed aan de inzet van energiecoaches en de kosten die gepaard gaan met de lichte bouwkundige aanpassingen die zij kunnen inzetten en uitvoeren. De uitbestede opdrachten worden ingekocht conform het inkoop- en aanbestedingsbeleid met een maximum van 2000 huizen.

² Onder lagere energetische kwaliteit wordt verstaan alle (indicatieve) energie labels lager dan E.

De middelen zijn beschikbaar gesteld middels een specifieke uitkering. De bestedingstermijn hiervan loopt tot 31 december 2023.

De verantwoording over de besteding verloopt via de SiSa bijlage in de jaarrekening. Als de uitkering niet geheel wordt besteed, wordt het niet bestede deel teruggevorderd.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

Dit voorstel is tot stand gekomen door een sessie met verschillende inwoners waarvan een groot deel ook diverse organisaties vertegenwoordigd, waaronder maatschappelijke organisaties zoals Forte Welzijn, de drie lokale woningcorporaties, de voedselbank, diverse buurtverenigingen de Leefbaarheidsalliantie en Stichting Rijnstad.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

N.v.t

Duurzaamheid

Met de maatregelen uit dit voorstel bevorderen we het welzijn van inwoners en leveren we een bijdrage aan een duurzamer en leefbaar Overbetuwe. We hebben een energietransitie waarbij het doel is om op termijn niet meer in onze energiebehoefte afhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen. De aan te stellen projectleider energiearmoede zal in gesprek blijven met de collega's van het team beleid fysiek en de programmamanager duurzaamheid voor onderlinge afstemming. Onder andere om dubbeling te voorkomen.

Vervolg

Planning

We zijn voornemens om direct na instemming van het college van dit voorstel de aanbesteding te publiceren. Die kent een minimale doorlooptijd van twee maanden. De eerste bezoeken van energiecoaches kunnen dan in de loop van januari 2023 plaatsvinden. In de tussentijd wordt dan de communicatiestrategie uitgewerkt voor het geheel.

De functie van projectleider zal naar verwachting snel ingevuld worden.

Communicatie

- De offerteaanvraag wordt geplaatst op tenderned.
- We publiceren uitgebreid via de gebruikelijke kanalen middels een aparte campagne de inzet voor alle inwoners.
- We maken een aparte communicatieaanpak voor inwoners die een energiecoach op bezoek kunnen krijgen.
- Na gunning wordt een raadsinformatiebrief naar de raadsleden verzonden. De informatie is tot die tijd marktgevoelige informatie.

Evaluatie

Na 3 maanden evalueren we de inzet van de aanbestede partij en de voortgang van de inzet van energiecoaches. Wanneer wij constateren dat de SPUK-gelden niet volledig besteed gaan worden, onderzoeken wij welke elementen uit de snelkookpansessie nog toegevoegd kunnen worden.

In ieder geval aan het eind van dit project zal de programmamanager duurzaamheid geïnformeerd worden over de behaalde resultaten en leerpunten. Hiermee voorkomen we dat het spreekwoordelijke wiel opnieuw wordt uitgevonden.